

KVALITETSDEKLARATION

Turismräkenskaper

Ämnesområde

Näringsverksamhet

Statistikområde

Turismstatistik

Produktkod

NV1703

Referenstid

Definitiva årsberäkning 2019-2022

Preliminära årsberäkningar 2023

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	6
2 Tillförlitlighet	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	7
2.2.1 Urval	7
2.2.2 Ramtäckning	7
2.2.3 Mätning	8
2.2.4 Bortfall	8
2.2.5 Bearbetning	8
2.2.6 Modellantaganden	8
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	8
3 Aktualitet och punktlighet	9
3.1 Framställningstid	9
3.2 Frekvens	9
3.3 Punktlighet	9
4 Tillgänglighet och tydlighet	9
4.1 Tillgång till statistiken	9
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	9
4.3 Presentation	9
4.4 Dokumentation	9
5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet	9
5.1 Jämförbarhet över tid	9
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	10
5.3 Sammanvändbarhet i övrigt	10
5.4 Numerisk överensstämmelse	10
Allmänna uppgifter	10
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	10
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	11
C Bevarande och gallring	11
D Uppgiftsskyldighet	11
E EU-reglering och internationell rapportering	11
F Historik	11
G Kontaktuppgifter	12

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med turismräkenskaper är att ge en sammanfattande beskrivningen av turismens ekonomiska effekter. Detta görs i enlighet med FN:s statistiksystem för satelliträkenskaper gällande turismen och turismräkenskaper följer därmed samma struktur och ramverk som Nationalräkenskaper som anges i det europeiska nationalräkenskapssystemet, ENS 2010, – vilket är lag i EU:s medlemsländer – samt kompletterade riktlinjer.

Beskrivningen ska ske på ett systematiskt sätt i ett kontosystem och tillgodose de regler som beskrivs i manualen för Turismräkenskaper¹ och den turismstatistik som förs in i Turismräkenskaperna ska följa den rekommendationen för turismräkenskaper vidare information finns i manualen för turismstatistik.² De internationella manualerna innehåller konsistenta klassificeringar som skapar en begreppsmässig bas för statistikframställning och rapportering. Det möjliggör jämförbarhet av data över tid och mellan länder.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Användare av statistiken är framför allt myndigheter, forskare, destinationsmarknadsorganisationer, konsultföretag samt företag och organisationer som arbetar inom turism eller turismnära branscherna.

Det finns ett behov av korrekta och jämförbara uppgifter där många användare har önskan om längre tidsserier. Harmonisering mot Nationalräkenskaper av stor vikt då det sätter ramen som turismräkenskaper skall hålla sig emot.

Vidare finns det en önskan att få bästa möjliga statistiken så tidigt efter utgången år som möjligt samt önskan att jämföra med andra länders turismstatistik.

1.2 Statistikens innehåll

Turismräkenskaperna baseras på beräkningar från nationalräkenskaperna. Konsumtionen delas in i inrikes turismkonsumtion, uppdelad på svenska och utländska turister, samt svenska turisternas konsumtion utomlands.

Beräkningarna av turismkonsumtionen ligger till grund för att fastställa turismens andel av produktion, insatsförbrukning och förädlingsvärde, samt

¹ "Tourism Satellite Accounts: Recommended Methodological Framework" (UNSD et al., 2008)

² International Recommendations for Tourism Statistics 2008" (UNSD WTO, 2008)

sysselsättning uttryckt i heltidsekvivalenter. Dessa beräkningar omfattar både turismrelaterade och övriga branscher.

Statistiken tas fram på nationell nivå och fördelas därefter på kommun- och länsnivå. Uppgifterna finns i både löpande och fasta priser.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulation och målobjekt är alla inhemska institutionella enheter som arbetar mot turister. Dessa kan vara icke-finansiella företag, finansiella företag, offentliga myndigheter, hushållens icke-vinstdrivna organisationer (HIO) eller hushåll.

Även andra objekt än den institutionella enheten används, detta för att kunna redovisa uppgifterna efter bransch. Vid branschredovisningen är målobjektet verksamhetsenhet.

Målpopulationen stämmer väl överens med de intressepopulationer som kan härledas ur statistikens ändamål och användarnas informationsbehov.

Observationsobjekten kan ibland skilja sig från målobjekten. Det kan t.ex. vara fallet i en del av de modeller som används där det inte går, eller inte bedömts tillräckligt angeläget att samla in relevanta data från målobjekten.

1.2.2 Variabler

I bilaga 1 finns de viktigaste målvariablerna listade för turismräkenskaperna.

Turismkonsumtion beräknas för inkommande turister från utlandet och svenska turister i Sverige samt svenskars turismutgifter utomlands. Konsumtionen beräknas per typiska turismprodukter (12 till antalet) samt andra konsumtionsvaror och konsumtionstjänster.

Turismkonsumtionen fördelas på kommun- och regionnivå genom big data för betalkortstransaktioner, passagerartrafik för flyg- och båttrafik, produktionsvärden för järnväg, inkvarteringsstatistik samt statistik för fritidshus gällande inkvarteringstjänster.

Produktion, insatsförbrukning och förädlingsvärde beräknas per produkt (typiska turismprodukter, andra konsumtionsvaror och konsumtionstjänster samt andra icke-konsumtionsvaror) och turistbranscher (12 till antalet samt detaljhandelsbranschen och övriga branscher). Turismandelen beräknas med utgångspunkt i turismkonsumtionsstatistiken.

Skatter, subventioner samt handelsmarginaler beräknas utifrån Nationalräkenskaperna. För andra konsumtionsvaror och värdeföremål beräknas endast marginaler istället för hela konsumtionsbeloppet.

En del av turismkonsumtionen inom olika produkter är skatter och subventioner som beräknas utifrån olika momssatser och antaganden från nationalräkenskaperna.

Fördelningen av produktionsstatistiken för region- och kommunnivå bygger på data från Företagens Ekonomi.

Sysselsättning fördelas per bransch och turismandel av totalt sysselsatta, där variablerna är tusentals arbetade timmar, antal heltidsekvivalenter och genomsnittligt antal anställda personer.

På region- och kommunnivå baseras fördelningen av de nationella sysselsättningssiffrorna på en modell som beräknar heltidsekvivalenter.

Beräkningen av heltidsanställda (FTE) inom turismnäringen baseras på SCB:s LISA-databas och omfattar alla folkbokförda från 15 år. Individens inkomster (lön, a-kassa, pension m.m.) justeras för att motsvara heltidsarbete och jämförs med minimilöner i hotell- och restaurangbranschen. FTE beräknas som andelen av minimilönen och fördelas på branscher enligt SNI2007. Resultatet aggregeras per kommun och bransch för att visa turismens betydelse för arbetsmarknaden.

På denna geografiska nivå har inga beräkningar gjorts för antal arbetade timmar och genomsnittligt antal anställda.

Målvariablerna stämmer väl överens med intressevariablerna.

1.2.3 Statistiska mått

Konsumtion i miljoner kronor. Produktionskonton för turismbranscher och övriga branscher, baspris miljoner kronor, löpande priser. Tillförsel och total turismkonsumtion i Sverige (värderat till mottagarpris), miljoner kronor, löpande priser. Samtliga värden även omräknade till fasta priser. På regional och kommunnivå beräknas även fasta priser och måtten beräknas per capita och som andel av BRP.

Sysselsättning i turismbranscher och andra branscher, medeltal och heltidsekvivalenter, samt tusentals arbetade timmar.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Turismräkenskaper redovisas enligt följande indelningar,

- Typ av turist delas upp i

- Inkommande turism från utlandet
- Inkommande turism från andra delar av Sverige
- Inomregional turism
- Utgående turism till andra delar av Sverige
- Utgående turism till utlandet

-Bransch, aggregat av branscher enligt svensk näringsgrensindelning, SNI 2007, branscher enligt följande:

- 1 Hotell- och logiverksamhet för besökare
- 1 a. Hotell- och logiverksamhet förutom den i 1-b
- 1 b. Logiverksamhet relaterad till alla typer av ägande av semesterbostäder
- 2 Mat- och dryckesservering
- 3 Järnvägstransport av passagerare
- 4 Vägtransport av passagerare
- 5 Sjötransport av passagerare

- 6 Lufttransport av passagerare
- 7 Uthyrning av transportmedel
- 8 Resebyråer och researrangörer
- 9 Kulturbranschen
- 10 Sport och fritid
- 11 Detaljhandel med typiska svenska turistvaror
- 12 Typiskt svenska turistbranscher
- Detaljhandelsbranschen
- Övriga branscher

-Produkt, baserad på Standard för svensk produktindelning efter näringsgren (SPIN 2007), 15 grupper

- 1 – Inkvarteringstjänster för besökare
 - 1.a – Inkvarteringstjänster för besökare andra än de nämnda under 1.b
 - 1.b – Inkvarteringstjänster relaterade till alla typer av ägande av semesterbostäder
- 2 – Mat- och dryckesserveringstjänster
- 3 – Järnvägstransporttjänster för passagerare
- 4 – Vägtransporttjänster för passagerare
- 5 – Sjötransporttjänster för passagerare
- 6 – Lufttransporttjänster
- 7 – Uthyrningstjänster gällande transportmedel
- 8 – Resebyråtjänster och researrangörstjänster
- 9 – Kulturella tjänster
- 10 – Sport- och fritidstjänster
- 11 – Typiska svenska turistvaror
- 12 – Typiska svenska turisttjänster
- A.2 Andra konsumtionsvaror
- A.2 Andra konsumtionstjänster

För den regionaliserade statistiken:

- Läns och kommunindelning

1.2.5 Referenstider

Statistiken avser kalenderår.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Turismräkenskaperna baseras på Nationalräkenskaperna.

Nationalräkenskaperna baseras på ett stort antal primärstatistikkällor och något samlat mått på tillförlitligheten är inte möjligt att åstadkomma på grund av den stora mängden källor och modellantaganden samt på grund av den avstämning som görs mellan beräkningarna från användnings- och produktionssidan till ett entydigt BNP-estimat.

Regionaliseringen av statistiken har gjorts med de metoder och datakällor som bedömts vara mest tillförlitlig i sammanhanget.

För konsumtion baseras regionaliseringen för 12 av produktgrupperna på big data för betalkortstransaktioner. Betalkortstransaktioner ger en mer tillförlitlig bild av konsumtionen för vissa produktgrupper än för andra. Där betalningen sker samtidigt som konsumtionen, t ex för mat- och dryckesserveringstjänster blir data mer tillförlitlig, medan betalningar för t ex olika transporttjänster svårare låter sig fångas av data för betalkortstransaktioner, då betalningen av dessa ofta sker i förväg och med andra betalningsmedel, såsom Swish eller annan internetbetalning. För båt- och lufttrafik används passagerarstatistik från Trafikanalys. Produktgruppen för inkvarteringstjänster, som innefattar undergrupperna inkvarteringstjänster relaterade till alla typer av ägande av semesterbostäder samt inkvarteringstjänster för övriga besökare regionaliseras inte heller via data för betalkortstransaktioner. Statistik för antal fritidshus, som produceras av SCB, samt inkvarteringsstatistik från Tillväxtverket används för att fördela rikssiffrorna på kommun och region.

Regionaliseringen av produktion, insatsförbrukning och förädlingsvärde har gjorts genom att data från Statistiska centralbyråns register *Företagens Ekonomi (FEK)* per bransch fungerat som proxy för att fördela rikssiffrorna.

Eftersom turismbranscherna oftare än andra branscher har säsongsarbete och deltidsanställningar används en beräkningsmodell för heltidsekvivalenter som tar hänsyn till dessa specifika förutsättningar. Statistiken fungerar som proxy för fördelningen av rikssiffrorna.

2.2 Osäkerhetskällor

Bidragen till osäkerheten i turismräkenskaperna kommer dels från den statistik som ligger till grund för beräkningarna och dels från de egna skattningsförfarandena. De senare baseras på modellantaganden, särskilt när den använda statistiken har ett något annat innehåll än vad turismräkenskaperna behöver.

Sammantaget bedöms modellantaganden och mätning vara de två osäkerhetskällor som påverkar statistikvärdenas tillförlitlighet mest. Den förstnämnda kan härledas till framställningen av såväl turism- och nationalräkenskaperna som från använd statistik, medan den sistnämnda kommer från den underliggande statistikens datainsamling.

2.2.1 Urval

Turismräkenskaperna baseras på data från nationalräkenskaperna. Då dessa beräkningar till stor del baserar sig på statistiska totalundersökningar bidrar inte denna källa till osäkerhet. För regionaliseringen av de nationella siffrorna används registerdata samt egen bearbetad big data och andra undersökningar.

2.2.2 Ramtäckning

Eftersom nationalräkenskaperna och därmed turismräkenskaperna främst arbetar med tillgängliga skattningar från olika undersökningar är ramen på objektsnivå snarast en tänkt ram. Den under- eller övertäckning som skulle kunna förekomma är mycket liten och bedöms inte ha någon nämnvärd påverkan på tillförlitligheten.

2.2.3 Mätning

Insamlingen till nationalräkenskaperna och således till turismräkenskaperna görs på flera olika sätt då statistiken baseras på flera olika källor. Påverkan på tillförlitligheten i nationalräkenskaperna från osäkerhetskällan mätning bedöms vara stor. Det gäller även turismräkenskaperna.

2.2.4 Bortfall

För den del av den använda statistiken som har direktinsamling föreligger i de allra flesta fallen uppgiftsskyldighet. Påverkan på tillförlitligheten i nationalräkenskaperna från osäkerhetskällan bortfall, bedöms vara liten för år.

För regionaliseringen används olika beräkningar som proxy för att fördela ut rikssiffrorna. Bortfall i denna statistik påverkar då inte totalsiffrorna, utan bara fördelningen.

2.2.5 Bearbetning

Turismräkenskaperna baseras på nationalräkenskaperna och den bearbetning som görs med rimlighetskontroller, analyser osv. För nationalräkenskaperna bedöms påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan bearbetning vara liten.

För regional fördelning så används bland annat regionala förädlingsvärden som är baserade på data knutna till hur produktionen fördelar sig geografiskt. Förutom den osäkerhet som kan finnas i primärstatistiken vad avser bearbetning så inrymmer också den bearbetning som sker inom ramen för regional-räkenskaperna viss osäkerhet. Bearbetningen inom turismräkenskaper bidrar också till att minska den osäkerhet som härrör från primärstatistiken, genom att olika källor och regioner i vissa fall kan jämföras med varandra. Sammantaget bedöms bearbetning bidra mycket litet till den totala osäkerheten.

2.2.6 Modellantaganden

För nationalräkenskaperna bedöms påverkan på tillförlitligheten i nationalräkenskaperna från osäkerhetskällan modellantaganden vara stor. Detta gäller även för regionalisering där den mest lämpliga källa per produktgrupp har använts så bygger de ändå helt och hållet på modellantaganden.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Preliminära uppgifter baserar sig på nationalräkenskapernas kvartalsberäkningar som har mer begränsade källor tillgänglig i jämförelse med de definitiva årsberäkningarna av Nationalräkenskaperna.

Revideringarna mellan preliminära och definitiva skattningar varierar i storlek och riktning mellan regioner och branschaggregeringar.

Ingen analys har genomförts för att utreda om det finns systematiska skillnader mellan slutliga och preliminära beräkningar.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Nationalräkenskaperna definitiva årsräkenskaper publiceras 17 månader efter referensårets utgång. Turismräkenskaperna publiceras denna gång 27 månader efter definitivårets slut. Anledningen är det mer omfattande arbetet i samband med nationalräkenskapernas allmänna översyn.

Preliminära uppgifterna publiceras vid detta tillfälle 15 månader efter referensårets utgång.

3.2 Frekvens

Undersökningen är årlig.

3.3 Punktlighet

Turismräkenskaperna har redovisats enligt publiceringsplanen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras i Tillväxtverkets statistikportal <https://tillvaxtdata.tillvaxtverket.se/statistikportal>.

Vidare publiceras uppgifter även av OECD, Eurostat och UN Tourism.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Relativt begränsade möjlighet finns att ta fram ytterligare uppgifter då de publicerade tabellerna redan är på en detaljerad nivå givet det underlag som finns tillgängligt.

4.3 Presentation

I statistikportalen, <https://tillvaxtdata.tillvaxtverket.se/statistikportal>, har användarna möjlighet att filtrera, sortera och avgränsa statistiken utefter egna preferenser och behov och samtidigt få den visuellt presenterad. Statistiken kan analyseras och presenteras direkt i portalen eller hämtas hem i form av tabeller och diagram.

4.4 Dokumentation

Turismräkenskapernas undersökningsupplägg och genomförande beskrivs i Statistikens framställning. Denna dokumentation kommer finnas tillgänglig på [Tillväxtverkets](#) hemsida.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Turismräkenskaperna har i och med nationalräkenskapernas revidering 2024 förändrats i en sådan utsträckning att det inte går att jämföra med tidigare beräkningar. Jämförbara data för 2019-2023 har producerats till föreliggande publicering.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Turismräkenskaper framställs enligt gemensamma riktlinjer från FN och Eurostat och bör därmed vara jämförbar mellan länder. Manualerna gör att det är harmonisering med begrepp och klassifikationer som används i många statistiksystem. Men de nationella förutsättningarna när det gäller underlag som finns för både nationalräkenskaperna och turismräkenskaperna skiljer sig åt varför det finns begränsningar i jämförbarheten mellan länderna. På EU nivå så bedöms turismräkenskaper fortfarande vara experimentell statistik då alla länder inte har tagit fram dem lika länge och är i olika nivåer av utveckling av produkten. Framtagningen sker heller inte harmoniserat utan EU har en valfri inlämning vart tredje år, så vissa länder tar inte fram turismräkenskaperna mer regelbundet än så.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Beträffande användandet av annan statistik som publiceras på olika delområden av svensk ekonomi så är det sällan möjligt att hitta exakt samma uppgifter i systemet för nationalräkenskaperna. Anledning är när nationalräkenskaperna sammanställs så måste det stämmas av och en mängd olika primärkällor, som inte har samma täckning och definitioner som krävs för Nationalräkenskaperna gör att tillägg och korrigeringar görs.

Då turismräkenskaper är en förädling av nationalräkenskaper så överensstämmer båda dessa beräkningar till stor del och detsamma gäller för övriga så kallade satelliträkenskaper så som regionalräkenskaper och miljöräkenskaper. Ett projekt har tidigare gjorts av SCB och Tillväxtverket att koppla ihop turismräkenskaper och miljöräkenskaper för att beräkna turismens miljöpåverkan. Däremot kan aktualiteten vara olika då nationalräkenskaperna revideras oftare än turismräkenskaperna och vid andra tillfällen än de olika satelliträkenskaperna.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Inga kända brister finns i den numeriska överensstämmelsen mellan olika statistikvärden finns.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken ingår i Sveriges officiella statistik (SOS).

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen 2001:99 och förordningen 2001:100 om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter SCB-FS 2016:17 om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen 2009:400. Produkten hanterar inte personuppgifter.

C Bevarande och gallring

Särskilda gallringsföreskrifter finns inte. Resultaten långtidslagras.

D Uppgiftsskyldighet

Turismräkenskaper beräknas huvudsakligen på uppgifter från Nationalräkenskaper som publiceras av SCB. Nationalräkenskaperna beräknas i sin tur på uppgifter från andra statistikproducenter (huvudsakligen SCB, men även andra statistikansvariga myndigheter), men även från administrativt material och andra uppgifter. Information om uppgiftsskyldighet framgår av respektive enskild undersökning. För underlag till officiell statistik föreligger i regel uppgiftsskyldighet och detta regleras i lagen om den officiella statistiken, 2001:99.

E EU-reglering och internationell rapportering

Turismräkenskaperna regleras för närvarande inte av EU och rapportering till EU sker vart tredje år på frivillig basis. Detsamma gäller för inrapportering av data till UN Tourism och OECD.

F Historik

Turismräkenskaperna har tagits fram sedan 1995, dock inte varje år. Däremot så görs det regelbundna översyner i enlighet med att Nationalräkenskaper uppdateras vart femte år. I samband med detta så blir tidigare versioner av turismräkenskaperna inte längre aktuella.

Den senaste allmänna översynen av nationalräkenskaper publicerades i maj 2024 och vid denna publicering av turismräkenskaperna så uppdateras statistiken för åren 2019-2023. Vid denna genomgång så har metoden för att beräkna turismräkenskaperna setts över och har i vissa fall uppdaterats då nyare källor bedömts vara mer aktuell.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Tillväxtverket
Kontaktinformation	Maria Wiberg
E-post	tourism@tillvaxtverket.se
Telefon	08-681 91 00 (Växel)